

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.UYG.2026/629-1864

Mersin, 27/04/2026

Konu: Revize PEM - Geçirgenlik Hükümünün Dışında Kalan Eşya İçin Sonradan EUR.1
Dolaşım Belgesi Verilmesi

Sayın Üyemiz,

Türkiye İhracatçılar Meclisinden alınan 24.04.2026 tarihli bir yazıda; Pan-Avrupa-Akdeniz (pan-Euro-Mediterranean / PEM) bölgesindeki serbest ticaret anlaşmalarının (STA) tercihli menşe kurallarının, güncellenen STA'lar itibarıyla 2025 yılından bu yana 19/12/2025 tarihli ve 33112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10694 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki "Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı" kapsamı revize PEM kurallarına aktarılmakta olduğu, buna ilişkin olarak, yayımlanan Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı Kapsamı Tercihli Menşe Kuralları Hakkında Yönetmeliğin (Yönetmelik) 2'nci maddesinde, revize PEM kurallarının ülkemiz açısından uygulanabilir olduğu STA'ların belirtildiği ifade edilmektedir.

Bu kapsamda, Yönetmeliğin 58'inci maddesinde, **“(1) 2012 kurallarına göre Ek V’te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilen ve Armonize Sistemin 1’inci, 3’üncü, 16’ncı (işlenmiş balıkçılık ürünleri bakımından) ve 25 ilâ 97’nci Fasıllarında yer alan eşya, 10’uncu madde kapsamında menşe kümülasyonuna tabi tutulabilir. (2) Birinci fıkrada belirtilen menşe kümülasyonunun uygulanabilmesi için eşyanın, 2012 kurallarına ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş veya hazırlanmış bir menşe ispat belgesi eşliğinde ithal edilmiş olması ve 10’uncu maddenin uygulanmasıyla elde edilen ürünlerin ihracat tarihinde 36’ncı maddede belirtilen belge saklama süresinin sona ermemiş olması gerekir.”** denilerek sanayi ürünlerinin tamamında ve bazı tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde “geçirgenlik” adı verilen mekanizmanın tesis edildiği bildirilmektedir.

Bu itibarla, 2023 kurallarının 2012 kurallarına nazaran daha esnek olduğu yahut aynı kaldığı, söz konusu ürün gruplarında geçerli bir menşe ispat belgesi eşliğinde ithal edilmiş olması kaydıyla 2012 kurallarına göre menşeli olan eşyanın 2023 kurallarını da kendiliğinden sağladığı kabul edilerek anılan ürün gruplarındaki eşyanın menşe kümülasyonuna tabi tutulması imkanının getirildiği ifade edilmektedir. Ayrıca, geçirgenlik kapsamının dışında kalan, Armonize Sistemin 2’nci ve 4 ilâ 24’üncü (16’nci Fasılda yer alan işlenmiş balıkçılık ürünleri hariç) faslında yer alan eşya açısından ise değişen menşe kurallarının bu ürün gruplarında revize PEM kurallarını da kendiliğinden karşıladığı yönünde bir değerlendirme yapılamadığından, 2012 kuralları uyarınca düzenlenmiş menşe ispat belgeleri eşliğinde ithal edilmiş olsalar dahi bu türden eşyanın 2023 kurallarına göre menşe kümülasyonuna tabi tutulmasının mümkün kılınmadığı belirtilmektedir.

Yazıda ilave olarak, ülkemizin de parçası olduğu PEM Çalışma Grubunca yapılan değerlendirme sonucunda, geçirgenlik uygulamasının dışında kalan ancak ürün bazında yapılan inceleme sonucunda 2023 kurallarını da sağladığı anlaşılan eşyanın menşe kümülasyonuna tabi tutulabilmesi ve böylelikle PEM bölgesindeki tedarik zincirlerinin yaşanan değişimden etkilenme düzeyinin asgariye çekilmesi amacıyla Yönetmeliğin EUR.1 dolaşım belgelerinin sonradan verilmesine

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.UYG.2026/629-1864

Mersin, 27/04/2026

Konu: Revize PEM - Geçirgenlik Hükümünün Dışında Kalan Eşya İçin Sonradan EUR.1
Dolaşım Belgesi Verilmesi

ilişkin 28'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen “özel durum” hükmünün işletilmesine karar verildiği; Buna gerekçe olarak, revize PEM kurallarına geçişin PEM bölgesi için istisnai ve özel bir durum teşkil etmesi ve geçirgenlik hükmünün dışında kalan eşyanın menşeinin revize PEM kurallarını da (2023 kuralları) karşılayıp karşılamadığının belirlenebilmesi için ürün ve sevkiyat bazında ayrı bir değerlendirmenin yapılabilmesine ihtiyaç duyulmasının gösterildiği ifade edilmektedir.

Bu itibarla, Yönetmeliğin Ek-II'sinde yer alan menşe kuralları başta olmak üzere Yönetmeliğin tüm koşullarını sağlaması kaydıyla, geçirgenlik uygulamasının dışında kalan ürün gruplarında yer alan ve daha önce tabi olduğu 2012 kurallarına ilişkin mevzuat uyarınca usulüne uygun bir menşe ispat belgesi (EUR.1/EUR-MED dolaşım belgesi, fatura beyanı yahut EUR-MED fatura beyanı) düzenlenerek halihazırda 2023 kurallarının geçerli olduğu bir STA ülkesine ithal edilmiş olan eşya için ithalatçı ülkedeki alıcısının talep etmesi halinde, Yönetmeliğin 28'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine dayanılarak ve Yönetmeliğin 29'uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen iki yıllık süre dahilinde 2023 kurallarına göre sonradan EUR.1 dolaşım belgesi verilmesine ilişkin taleplerin karşılanabileceği belirtilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

H. Okan ŞENEL
Genel Sekreter Yrd.

